

מועד הסיום: ביום שני, 8.4.2024

משך הסיום: תחילת הסיום 10:00, חזרה משוערת 14:00

נקודת מפגש: במבואת הכניסה למוזיאון ארץ ישראל. רחוב חיים לבנון 2 רמת אביב.

הגעה באוטובוסים: דן: 126, 171, 270, 271, אגד: 7, 13, 24, 25, 45, 127

חניה: חניה בתשלום צמודה למוזיאון, עלות חניה יומית 25 ₪.

סיוורנו החמישי יוקדש לשתי תערוכות העוסקות באירועי 7 באוקטובר ובביטויים שונים שקיבלו האירועים בעבודות אמנות שנוצרו במיוחד לשתי התערוכות. נתחיל את סיוורנו בגלריה בקיבוץ גבעת חיים איחוד. במקום נפגוש את **אוצרת הגלריה חנוש מורג** שתלווה את ביקורנו בתערוכה "ענני אוקטובר" של האמנית מיכל רכטר לויט. לויט היא מאיירת, מעצבת גרפית וציירת, זוכת ציון לשבח בפרס מוזיאון ישראל לאיור ספר ילדים ע"ש בן-יצחק. לרבים היא מוכרת מאיור ספרי ילדים ועטיפות תקליטים (מיכל רכטר לויט היא ביתו של האדריכל יעקב רכטר, אמה שרה שפיר ואחיה המוזיקאי יוני רכטר) אך בעיקר בזכות ציוריה הריאליסטיים שעסקו בעיקר בתיאור דמויות ונופים הקרובים לליבה. המעבר מן הפלטה של הצבע למגזרות השחורות המטילות צללים על הקיר התרחש בזמן שעבדה על תערוכה שעסקה בחוויית ילדות שהשפיעה על חייה. נוכח אירועי ה-7.10 שהסעירו את נפשה היא בוחרת לעשות שימוש חוזר בטכניקת מגזרות הנייר השחורות ובוראת מציאות שברירית, דקיקה וכמעט מפוררות. בעבודותיה הכל נע בעולם של צללים, האירועים מבקשים לספר סיפור חד, ברור, חסר ניואנסים – בתוך החשיכה מבצבץ האור ומטיל על הסביבה צללים גדולים ומאיימים. במיצב הצללים הרגיש היא מבקשת להציג את קשת התחושות והרגשות שנדחקו שנים רבות כל כך. האימה והסיוט מותכים בתחושות הפחד, הנטישה והבדידות. מגבעת חיים נמשיך לחלל תצוגה חדש יחסית שנפתח לפני כשנה ב"בית הראשונים" במושב ביתן אהרון שבעמק חפר. לפני 94 שנים עלתה קבוצת החלוץ, שנודעה בשם "עשרים הראשונים", לבית הגדול (לימים בית הראשונים) והחלה ההתיישבות בואדי ח'ווארת - עמק חפר של ימינו. לאחר שנים בהן עמד נטוש, בית הראשונים עבר שיפוץ נרחב ופתח את שערו מחדש כמרכז תרבות ואמנות מקומי. כמחווה לאופן הקמתו ההיסטורי - על ידי המתישבים השונים וללא אדריכלים - שיפוץ המתחם מתבצע בהדרגה, במודל ייחודי לשימור המורשת המקומית, לצד עשייה עדכנית בשיתוף הקהילה.

בימים אלו מוצגת במקום התערוכה "זמן תגובה" באוצרות **נטע גל עצמון** התערוכה נולדה מתוך רצון לגעת במאורעות ה-7 באוקטובר באמצעות האמנות. כך כותרת האוצרת בטקסט המלווה את התערוכה "במקום שהמילים כושלות בו מפאת האימה, מפאת עוצמת הרגשות, נראה כי דימויים עשויים להציע נתיב בטוח יותר אל מעמקי הלב. שפת האמנות מייצרת תדר חלופי של שיח רך, עדין ועמוק לעיבוד התחושות והמחשבות, להתכנסות אינטימית של הצופה בעולמו ובד בבד לשיתוף מול היצירה. בתערוכה משתתפים עשרה אמנים ואמניות שחוו את אירועי התופת ממעגלי קרבה ומעורבות שונים וחשו צורך להגיב, איש איש בדרכו. חלקם היו שם בגופם ושרדו, חלק ממתנים עדיין לשובו של קרוב שנחטף וחייב בסכנה בשבי החמאס, אחרים מפונים, חסרי בית, נודדים בעל כורחם, והיתר – נסערים וכואבים, כמו אזרחי המדינה כולה".

בעזרת פלסטלינה "ציירה" **נעמי טנהאוזר** את דמותה של מאיה אלפר, שבמשך שש שעות ארוכות התחבאה ממחבלי החמאס בתוך שיח במתחם של מסיבת "נובה". בזכות רוחה האיתנה, נשימה מדיטטיבית ומילים טובות ומחזקות, שחזרה עליהן שוב ושוב כמו מנטרה, הצליחה מאיה לשרוד את שעות האימה. **עמית קבסה** צייר את סמל האינסוף משרשרת זרים צפים בתוך מרחב שחור של אופל. **עדי בצלאל** משחזרת בציוריה את אימת החטופות

והחטופים הצעירים, אלה שחזרו ואלה הממתינים ימים ארוכים מדי לשחרורם. במחברת ניירות קופת חולים רושמת **צאלה גרינברג** תגובות מילוליות וויזואליות לעדכונים שהופיעו ב-7 באוקטובר באמצעי התקשורת. רישומי העיפרון, שהודפסו בהגדלה, מציגים את חוסר האונים שבחיפוש מחסה בחדר מדרגות ואת משאלת הלב "מתי יהיו חדשות טובות?" **"משי קופלביץ'** מתארת בקומיקס את אוכלוסיית המפונים מבתיהם, בהיותה תושבת מפונה בעצמה, ומציגה עבודת וידאו אנימציה המבוססת על ציורים שציירה בצבעי מים בעקבות שעות התופת ביישובי העוטף. **עדי דרימר** כתבה ברצף ספירלי את הודעות הווטסאפ העוקבות שהופיעו בקבוצת הווטסאפ המשותפת של חברי קיבוץ "רעים" בין השעות 8:20 ל-9:59 בבוקר השבת הנוראה. ציוריה של **ורד נחמני**, שצוירו בשנים 2015-2016 ובכל זאת צורפו לתערוכה, מתארים חלונות מתוך פנים הבית באור ראשון של בוקר, זה המאיר את העולם ברכותו, זה שהאיר את בתי יישובי העוטף בשעה 6:30 בבוקר שמחת תורה. **יובל בוכשטב** משרטט בלייזר על נייר את שדות קיבוץ "נירים" באופן המציג אותם כקווים שרופים בקומפוזיציה גאומטרית-מופשטת. **ארז כהן** מקרין על גבי קיר הגלריה החשוך בטכניקה של מיפוי וידאו דימוי של נמלים תזזיתיות נעות באופן מכאני ודמוני בתוך תעלות תת-קרקעיות. **חן אליה**, שהשתתפה בפרויקט תיעוד ניצולים מקיבוצי העוטף, אספה חמישים ושניים תצלומי קעקועים, והוסיפה את הסיפורים העומדים מאחוריהם. חריטה בעור של סמלים וזיכרונות הקשורים בטראומה הטרייה התגלתה כתופעה נרחבת. ומשום תפקידה התרפויטי, היא מכנה אותה כאן "חריטה באור".

לתשומת לבכם,

- לצערנו, לא נוכל להמתין למאחרים - אנא הגיעו לנקודת המפגש במוזיאון הארץ בשעה 09:45.
 - היציאה לסיור בשעה 10:00
 - למבקשים להגיע ישירות, אנא רשמו בוויז גלריה בקיבוץ גבעת חיים איחוד, מתחם הנקודה. (כן, כך זה נקרא). והמתינו במקום בשעה 10:30.
 - בגב הגלריה בקיבוץ גבעת חיים איחוד פועל בית קפה חביב בו נקיים הפסקת קפה קלה.
- על מנת להימנע מאי הבנות בעתיד, נבקש להזכירכם כי סדרת סיורי האמנות כוללת 6 סיורים. במקרה של ביטול הגעה לאחד הסיורים, ירשם במנוי זיכוי שניתן למימוש, על בסיס מקום פנוי, במהלך עונה זו. לא ניתן יהיה לקבל זיכוי כספי, אולם ניתן יהיה להעביר 2 זיכויים בלבד לשנה הבאה וזאת בכפוף לחידוש המנוי בסדרת סיורי האמנות.